

Gemeente Heerde
Kenmerk:
- 7 JUN 2010
Aan: RBO

**Quickscan flora en fauna
Wolbertsdijk 13 te Wapenveld**

Hamabest BV
Postbus 676
7400 AR Deventer
Rostockstraat 12 A

T. 0570 – 63 81 81
F. 0570 – 60 82 72

info@hamabest.nl
www.hamabest.nl

Opdrachtgever
Polinder Advies
Glindeweg 19
8085 SN Doornspijk

Rapport
R10.095-GML-F01
3 mei 2010
26 pagina's

Auteur:
J.M. de Wever

Projectleider:
G.J.M.M. Lukassen

Autorisatie:

Quickscan
flora en fauna

Perceel aan de
Wolbertsdijk 13
te Wapenveld

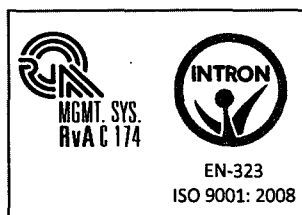
Projectgegevens

Locatiegegevens

Gebruik : Agrarisch
Toekomstig gebruik : Wonen
Plaats : Wapenveld
Voorgenomen activiteit : Sloop opstallen en bouw woning met bijgebouwen

Veldbezoek

Datum veldinspectie : 20 april 2010
Adviseur Hamabest : De heer J.M. de Wever

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook zonder voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever of Hamabest BV

Samenvatting

In opdracht van Polinder Advies heeft Hamabest BV op het perceel aan de Wolbertsdijk 13 te Wapenveld een quickscan uitgevoerd in het kader van de Flora- en faunawet en andere vigerende natuurwetgeving.

Onderhavige quickscan is gebaseerd op bronnenonderzoek en een veldbezoek. Dit veldbezoek is op 20 april 2010 uitgevoerd. Het plangebied is gelegen buiten de bebouwde kom van Wapenveld (gemeente Heerde) en betreft een agrarisch perceel met diverse opstallen.

De voorgenomen activiteiten zijn de sloop van de opstallen en de bouw van een woning met bijgebouwen.

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied procedurele gevolgen zijn ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Vogels

Er zijn jaarrond beschermde nesten aangetroffen van de huismus onder de dakpannen van de kleine woning. Er dienen mitigerende (compenserende) maatregelen te worden genomen:

- In de nieuw te bouwen woning dient voldoende nestgelegenheid te worden aangebracht. Dit kan door voldoende vogelvides of speciale dakpannen aan te brengen.
- Voor de periode tussen sloop en nieuwbouw dienen alternatieve verblijfplaatsen te worden gecreëerd.
- Deze alternatieve verblijfplaatsen dienen aanwezig te zijn voor de sloop van de woning.
- De sloop van de woning en de overige opstallen dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- De groenstructuren in de directe omgeving van de woning dienen zoveel mogelijk gehandhaafd of versterkt te worden.

Indien bovenstaande mitigerende/compenserende (zie ook hoofdstuk 6 vogels) worden uitgevoerd zal voorkomen worden dat er (tijdelijk) geen functionele nestplaatsen meer aanwezig zijn voor de huismus. Artikel 11 van de Flora- en faunawet wordt derhalve niet overtreden. Een positieve afwijzing (ontheffingsaanvraag) van Dienst Regelingen wordt in onderhavige situatie niet nodig geacht.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen. Met name de toegankelijke ruimtes achter de damwandplaten van de stallen zijn in potentie geschikt als zomerverblijf, kraam- en of paarlocatie. De stallen zijn niet geschikt als winterverblijf.

Er dient een nader onderzoek naar vleermuizen te worden uitgevoerd.

Overige soortgroepen

Er zijn verder geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied betreft de overige soortgroepen.

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding.....	6
1.2	Doelstelling.....	6
1.3	Volledigheid onderzoek.....	6
2	Wettelijk kader.....	7
2.1	Gebiedsbescherming.....	7
2.1.1	Natuurbeschermingswet 1998.....	7
2.1.2	Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998.....	8
2.1.3	EHS.....	8
2.2	Soortbescherming.....	8
2.2.1	Flora- en faunawet.....	9
2.2.2	Uitvoering Flora- en faunawet.....	9
3	Onderzoeksopzet.....	11
3.1	Deskresearch.....	11
3.2	Veldbezoek.....	11
4	Situatiebeschrijving.....	12
4.1	Huidige situatie.....	12
4.2	Gewenste toekomstige situatie.....	13
5	Bevindingen onderzoek.....	14
5.1	Bevindingen deskresearch.....	14
5.2	Bevindingen veldonderzoek.....	14
6	Effectenbeoordeling.....	16
7	Conclusie en advies.....	18
7.1	Conclusie.....	18
7.2	Advies.....	19

Bijlagen:

- 1 Gegevens natuurloket;
- 2 Folder Vogelvide (uitgave: Montier en Vogelbescherming Nederland)
- 3 Literatuurlijst.

1 Inleiding

Polinder Advies heeft Hamabest BV opdracht gegeven om op een perceel aan de Wolbertsdijk te Wapenveld (gemeente Heerde) een quickscan uit te voeren ten behoeve van een bestemmingsplanprocedure.

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het uitvoeren van onderhavige quickscan is de gewenste sloop van een aantal agrarische opstallen. In het kader van de rood voor roodregeling zal een woning met bijgebouw worden teruggebouwd.

De boven beschreven activiteiten kunnen negatieve gevolgen hebben voor aanwezige flora- en faunasoorten op de locatie.

In verband met de inwerkingtreding van de Flora- en Faunawet op 1 april 2002 en de vigerende regelgeving in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 is het noodzakelijk om voorafgaande aan bouw- en of/sloopactiviteiten te toetsen of de geplande activiteiten geen negatief effect hebben op beschermde plant- en/of diersoorten en leefgebieden.

1.2 Doelstelling

Het doel van onderhavige quickscan is inzicht geven of de voorgenomen activiteiten een overtreding van de vigerende natuurwetgeving tot gevolg hebben.

Om dit inzicht te verkrijgen worden de volgende vragen beantwoord;

- zijn er binnen het plangebied beschermde dier- en plantsoorten aangetroffen en/of worden deze verwacht?
- hebben de voorgenomen activiteiten een (significant) negatief effect op deze soorten?
- wat zijn de gevolgen en welke maatregelen dienen genomen te worden?

Voorliggende quickscan kan als onderbouwing dienen bij de aanvraag van een bouwvergunning.

1.3 Volledigheid onderzoek

Een quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de aan- of afwezigheid van soorten. Het kan voorkomen dat soorten niet worden waargenomen tijdens het veldbezoek. Aan de hand expert-judgment en bekende ecologische principes zal een inschatting worden gemaakt over het wel of niet voor kunnen komen van beschermde plant- en diersoorten.

Verder is de quickscan geen veldinventarisatie. Veldinventarisaties omvatten meerdere opnamerondes die seizoensgebonden zijn en volgens standaardmethoden worden uitgevoerd.

2 Wettelijk kader

Hieronder wordt in het kort het wettelijke kader en de toepassing op ruimtelijke ingrepen beschreven.

De bescherming van natuur in Nederland vindt plaats door Europese en nationale wetgeving. De Europese wet- en regelgeving uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de nationale Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet.

De Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn kennen beide een *gebiedbeschermings*- en een *soortenbescherming*component. De gebiedbescherming van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Het aspect soortenbescherming is in de Flora- en faunawet opgenomen. De soort- en gebiedbescherming staan geheel los van elkaar en hebben ieder hun eigen werking.

2.1 Gebiedsbescherming

Het beschermen en in stand houden van bijzondere gebieden in Nederland is opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 die per 1 oktober 2005 van kracht is. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) beschreven.

2.1.1 Natuurbeschermingswet 1998

Natuurgebieden en andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ), de zogenaamde Natura2000 gebieden. Natura2000 is een wijd Europees ecologisch netwerk van beschermde gebieden dat bestaat uit:

- Speciale Beschermingszones (SBZ-V) van de **Vogelrichtlijn**
- Speciale Beschermingszones (SBZ-H) van de **Habitatrichtlijn**

In het kader hieronder worden voor de Natura2000 gebieden de algemene Nederlandse instandhoudingdoelstellingen weergegeven, zoals opgesteld door het ministerie van LNV.

Instandhoudingdoelen Natuurbeschermingswet 1998

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

2.1.2 Uitvoering Natuurbeschermingswet 1998

Handelingen binnen beschermde gebieden die de wezenlijke kenmerken van het gebied aantasten, zijn in principe verboden en worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Bij ruimtelijke ingrepen in de nabije omgeving van de beschermde gebieden, moet worden bepaald in hoeverre de externe werking van de ingreep een effect heeft op het beschermde gebied. Betreft het een Natura2000 gebied zal een vergunningsaanvraag op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 moeten worden aangevraagd.

2.1.3 EHS

Vaak vallen de Natura2000 gebieden samen met de zogenaamde Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Deze EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

2.2 Soortbescherming

De bescherming van dier- en plantensoorten is sinds 1 april 2002 in de Flora- en faunawet geregeld. Hieronder zijn beknopt de doelstellingen van deze wetgeving beschreven.

2.2.1 Flora- en faunawet

Het in stand houden en beschermen van in het wild voorkomende planten- en diersoorten is in de Flora- en faunawet geregeld. Deze wet hanteert daarbij het 'nee, tenzij principe'. Dit betekent dat alle schadelijke handelingen ten aanzien van beschermde planten- en diersoorten in principe verboden zijn.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde planten:

- Artikel 8:** Het plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen, beschadigen ontwortelen of op een andere manier van de groeiplaats verwijderen van planten.
- Artikel 13:** Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van Planten.

Verboden handelingen met betrekking tot beschermde dieren:

- Artikel 9:** Het doden, verwonden, vangen of bemachtigen van dieren.
Het met bovenstaande doelen opsporen van dieren.
- Artikel 10:** Het opzettelijk verontrusten van dieren.
- Artikel 11:** Het beschadigen, vernielen, uithalen, wegnemen, verstoren van nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfsplaatsen van dieren.
- Artikel 13:** Het vervoeren en onder zich hebben (in verband met verplaatsen) van dieren.

2.2.2 Uitvoering Flora- en faunawet

Bij ruimtelijke ingrepen is soortbescherming van toepassing op de huidige aanwezige soorten in het plangebied of in de directe omgeving.

Indien zogenaamde 'strikt' beschermde soorten voorkomen is bescherming in het kader van de Habitatrictlijn en/of Flora- en faunawet van toepassing. Ontheffing is alleen mogelijk op basis van een passende beoordeling in het kader van de Flora- en faunawet.

De resultaten van een *quickscan* kunnen een passende beoordeling vormen. Het kan echter ook zo zijn dat een aanvullend project- en compensatieplan noodzakelijk is, om de effecten van de ingreep in detail te beschrijven en mitigerende en compenserende maatregelen uit te werken.

Indien het zogenaamde 'niet strikt' beschermde soorten betreft, is bescherming in het kader van de Flora- en faunawet van toepassing. Voor enkele "niet strikt" beschermde soorten is een algemene vrijstelling van toepassing.

In het geval van ruimtelijke ingrepen zijn afwijkingen van de verbodsbepalingen (zoals vermeld op de voorgaande pagina) alleen mogelijk onder strikte voorwaarden.

Hiertoe zal een ontheffing ex artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet (ontheffing voor ruimtelijke ingreep) moeten worden aangevraagd.

Bij het beoordelen van aanvragen voor een ontheffing ex art. 75 van de Flora- en faunawet wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten. Deze drie categorieën worden hieronder verklaard. Aanvullend is de status van de Rode Lijst soorten vermeld.

Categorie 1; strikt beschermde soorten

Inheemse vogels alsmede planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (ct. art. 75).

Voor planten- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten kan alleen ontheffing worden verleend indien geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, en wanneer sprake is van een dwingende reden van openbaar belang (dit zijn: volksgezondheid, veiligheid, milieu en dwingende redenen van sociaal economische aard). Tevens mag geen afbreuk worden gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Een compensatieplan kan daarom vereist zijn. Alleen voor inheemse vogels geldt dat dwingende redenen van groot openbaar belang geen reden zijn voor het verlenen van een ontheffing. De Vogelrichtlijn staat dat niet toe.

Categorie 2; minder algemeen voorkomende soorten

Onder categorie 2 vallen minder algemene soorten die niet onder punt 1 zijn genoemd.

Voorals beschermde soorten die vermeld zijn op de verschillende Rode Lijsten (en dus op een of andere manier 'gevoelig', 'kwetsbaar' of 'bedreigd' zijn) vallen onder deze groep.

Ontheffing kan worden verleend indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Categorie 3; algemeen voorkomende soorten

Soorten uit de categorieën 1 en 2 gelden samen als zogenaamde 'strikt' beschermde soorten, soorten uit categorie 3 gelden als 'niet strikt' beschermde soorten.

Voor soorten uit categorie 3 kan zonder verdere toetsing aan de hand van de bovenstaande criteria ontheffing worden verleend voor verjagen, verontrusten, verstoren en onopzettelijk doden, indien er sprake is van bestendig beheer en onderhoud, bestendig behoud of ruimtelijke ontwikkeling en inrichting.

Rode Lijst soorten

Rode Lijst soorten zijn soorten die zijn opgenomen op officiële, door het parlement bekrachtigde en in de Staatscourant gepubliceerde, lijsten van soorten die gevoelig of kwetsbaar zijn of zelfs direct in hun voortbestaan bedreigd worden. De bedreigde dier- en plantensoorten op de Rode Lijsten hebben geen juridische status, tenzij ze ook in de Flora- en faunawet zijn opgenomen.

3 Onderzoeksopzet

In onderhavige quickscan is de locatie gescreend op de aanwezigheid van (strikt) beschermde plant- en diersoorten. Er is gestart met een deskresearch en vervolgens is de locatie bezocht.

3.1 Deskresearch

Alvorens het terrein is bezocht, is bij 'Het Natuurloket' een 'globaal rapport verspreiding beschermde en bedreigde soorten' opgevraagd. Hierin wordt een indicatie gegeven van de beschikbaarheid en soortengegevens bij de verschillende Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO). Tevens zijn diverse (digitale) verspreidingsatlassen geraadpleegd.

3.2 Veldbezoek

Het plangebied is overdag op 20 april 2010 bezocht, een zonnige dag met een temperatuur van rond de 14°C.

Tijdens het veldonderzoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van pootafdrukken, graafsporen, nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.).

4 Situatiebeschrijving

In dit hoofdstuk worden de onderzoekslocatie en de voorgenomen activiteiten beschreven. Op onderstaande afbeeldingen wordt het plangebied weergegeven waarbinnen de activiteiten daadwerkelijk plaatsvinden. Tijdens het veldbezoek wordt ook de directe omgeving van dit onderzoeksgebied onderzocht.

4.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen ten zuiden van de kern van Wapenveld en betreft een agrarisch perceel met een bedrijfswoning, agrarische opstallen en een paardenwei.

Afbeelding 1 en 2: Situering onderzoeksgebied (bron: Google Earth).

De directe omgeving bestaat uit woningen, agrarische opstallen en akkers. Ten westen van het plangebied ligt de Wolbertsdijk, de Nieuwe Wetering en het Apeldoorns Kanaal. Ten zuiden en oosten van het plangebied bevinden zich watervoerende sloten en bomenlanen.

De te slopen opstallen bestaan uit twee aan elkaar gebouwde varkensschuren en een mestsiilo. De varkensstallen waren ten tijde van het onderzoek nog in gebruik. Tevens staat er een bedrijfswoning (huisnummer 13) op het perceel. Deze is echter eigendom van derden. Dit deel van het perceel is niet onderzocht omdat de woning gehandhaafd blijft en er geen activiteiten zullen plaatsvinden op dit deel van het perceel.

Foto's: Diverse indrukken te slopen varkensstallen.

Foto's: Mestsilo, paardenwei en de te handhaven bedrijfswoning.

Foto's: Overige indrukken plangebied

De te slopen opstallen zijn enkelwandig en opgebouwd uit hout en/of steen. De wanden van de varkensstallen zijn afgewerkt met damwandplaten.

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een Natura2000-gebied (binnen een straal van 1000 m). Wel ligt er een EHS-gebied op circa 900 meter ten oosten van het plangebied (Groote Wetering) (bron: site ministerie van LNV, 2007).

De voorgenomen activiteiten zullen geen invloed hebben op de EHS, onder andere door de barrièrewerking van agrarische bedrijven, woningen en agrarische bedrijvigheid.

4.2 Gewenste toekomstige situatie

De varkensstallen en de mestsilo zullen worden gesloopt. Ter compensatie zal een woning met bijgebouwen worden teruggebouwd.

De bestaande bedrijfswoning op het noordelijke deel van het perceel zal gehandhaafd blijven. Het perceel zal na de sloop landschappelijk worden ingepast. Vanuit de gemeente bestaat de wens dat er een poel wordt gerealiseerd binnen het plangebied. Het was ten tijde van het veldbezoek niet bekend of er bomen gekapt gaan worden. Er zullen, zover bekend, geen sloten worden gedempt.

5 Bevindingen onderzoek

Hieronder worden de bevindingen van de quickscan besproken, allereerst de bevindingen van de deskresearch en vervolgens de bevindingen van het veldonderzoek.

5.1 Bevindingen deskresearch

Het Natuurloket geeft een indicatie of er (strikt) beschermde plant- en of diersoorten voorkomen in het kilometerhok waarin het plangebied is gelegen. Het plangebied ligt in het kilometerhok; X:201/ Y:491 (zie bijlage 1).

Het "globaal rapport verspreiding beschermde en bedreigde soorten" geeft aan dat er onder andere twee vogelrichtlijnsoorten van de watervogels zijn waargenomen binnen het kilometerhok. Deze soortgroep is goed onderzocht.

Bijlage 1 geeft een compleet overzicht van de waargenomen soortgroepen in het kilometerhok. De waarnemingen zijn gedaan tussen 1997 en 2007.

5.2 Bevindingen veldonderzoek

Hieronder zijn de bevindingen van het veldonderzoek voor de relevante soortgroepen opgenomen.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn er in het plangebied geen vaatplanten aangetroffen welke beschermd zijn. Algemeen voorkomende soorten zijn onder andere pitrus, pinksterbloem, paardenbloem, engels raaigras, brandnetel, verschillende soorten zuring en rolklaver. Voorkomende bomen en struiken zijn onder andere elzen, berken eiken, krulhazelaar en rododendron. Aan de zuidzijde van het plangebied komen langs de watervoerende sloot wilgen voor.

Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn diverse vogelsoorten waargenomen, waaronder de huismus, boerenzwaluw, merel, witte kwikstaart en de zanglijster. In de diverse stallen zijn (verlaten) nesten van merels, mussen, boerenzwaluwen en zanglijsters waargenomen. In een wilg aan de zuidelijke kant van het plangebied was een zanglijsternest aanwezig met drie eieren. Ook zijn er veel sporen (uitwerpselen) van onder andere huismussen te vinden op de damwandplaten van de stallen.

Foto's: Nest(locaties) van onder andere de huismus en de zanglijster

De huismus is op meerdere plaatsen nestelend waargenomen. Zowel in de varkensstalen (onder de golfplaten) als in de bedrijfswoning (in de nok en onder de dakpannen). Het is niet mogelijk om tijdens een quickscan te bepalen hoeveel broedparen er aanwezig zijn binnen het plangebied. Het aantal wordt geschat op minimaal 10 paar binnen het plangebied.

Ook in de aanwezige bomen, struiken en takkenhopen zijn nesten waarneembaar en/of vertonen vogels nestelgedrag.

Zoogdieren

Er zijn sporen van muizen, konijnen, mollen en ratten waargenomen. De aanwezige dikke, holle wilg binnen het plangebied is grondig met een spiegel en een endoscoop onderzocht op de aanwezigheid van boombewonende vleermuizen (zoals de rosse vleermuis) en andere zoogdieren. Deze zijn niet aangetroffen.

De te slopen opstallen zijn niet geschikt als winterverblijf voor gebouwde bewonende vleermuizen door het ontbreken van de juiste constructie en het juiste microklimaat (niet vorstvrij, vochtig en/of geen stabiele temperatuur). Vleermuizen, met name algemeen voorkomende soorten als de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger, kunnen achter de ruimtes van de damwandplaten aangetroffen worden. Er zijn echter geen uitwerpselen aangetroffen of andere sporen aanwezig die duiden op hun aanwezigheid. Met name de bomenlanen ten westen en zuiden van het plangebied kunnen in potentie worden gebruikt als vliegroute. De omliggende akkers, weiden en de bomen kunnen in potentie onderdeel uitmaken van een foerageergebied.

De steenmarter kan voorkomen in de omgeving, maar een verblijfplaats in een van de opstallen is niet aangetroffen en wordt ook niet verwacht. Grotere zoogdieren als de vos en de ree komen in de directe omgeving voor. Het plangebied vervuld geen significante rol in het leven van deze soorten.

Amfibieën

Er is binnen het plangebied geen voortplantings- of overwinteringswater aanwezig dat geschikt is voor strikt beschermde soorten.

De 'atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005' geeft tevens aan dat er in het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied is gelegen sinds 1995 geen strikt beschermde soorten zijn waargenomen. Algemeneren soorten, zoals de bruine kikker en de gewone pad, kunnen waargenomen worden in en rondom het onderzoeksgebied.

6 Effectenbeoordeling

Hieronder zijn de effecten van de voorgenomen ingrepen op de aanwezige flora en fauna in het plangebied getoetst aan de vigerende wet- en regelgeving.

In het kader van de Flora- en faunawet is nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dat dieren opzettelijk worden verontrust, verjaagd of gedood. Verder is er gekeken of er invloeden zijn die leiden tot een verminderde geschiktheid als foerageergebied waarbij het een zodanig belang treft dat bij het wegvallen van deze functie ook vaste rust en verblijfplaatsen niet langer kunnen functioneren.

Binnen het plangebied zijn de effecten op de volgende relevante soortgroepen beoordeeld.

Flora

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde vaatplanten waargenomen en worden ook niet verwacht. De omstandigheden in het plangebied zijn niet bijzonder geschikt voor de meestal veeleisende strikt beschermde soorten. Deze doelsoort zal daarom ook geen negatief effect ondervinden in het kader van de voorgenomen activiteiten.

Vogels

Het nest van de huismus is jaarrond beschermd. Dit houdt in dat ook buiten de broedperiode het nest behouden/ beschermd dient te worden. Door de sloop van de varkensstallen zullen de verblijfplaatsen van de huismussen verloren gaan en zal daarmee artikel 11 van de Flora- en faunawet worden overtreden.

Om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen dienen mitigerende /compenserende maatregelen te worden genomen. Dit houdt in dat er in de nieuwe situatie nestgelegenheid gecreëerd dient te worden, bijvoorbeeld in de nieuwe te bouwen woning.

Het creëren van nesten kan onder andere door het aanbrengen van speciale dakpannen en/of zogenaamde vogelvides. Deze vogelvides komen in de plaats van vogelschroot. In de praktijk blijkt dit een effectieve maatregel te zijn. In bijlage twee is een korte beschrijving van de vogelvide weergegeven. De vogelvide dient bij voorkeur over de gehele lengte van de woning te worden aangebracht, derhalve de huismus een koloniebroeder is en graag bij elkaar broedt.

Om te voorkomen dat de huismus tussen de periode van de sloop van de stallen en de realisatie van de nieuwe woning geen verblijfplaats heeft, dienen meerdere nestkasten te worden opgehangen en/of grote takkenhopen worden neergelegd in de directe omgeving van de te slopen stallen. De kans is tevens aanwezig dat sommige broedparen zullen uitwijken naar nog beschikbare ruimtes onder de dakpannen van de bedrijfswoning. Belangrijk is dat ten tijde van de sloop van de woning geen broedgevallen meer aanwezig zijn en dat de alternatieve, tussentijdse nestgelegenheden reeds gerealiseerd zijn. Tevens is van belang dat groenstructuren (struiken/ bomen etc) in de directe omgeving van de woning zoveel mogelijk intact blijven of worden vervangen/ versterkt. Groenstructuren in de directe omgeving van

het nest zijn van belang om onder andere in te schuilen, te rusten of om in te foerageren. In onderhavige situatie zal de situatie verbeteren door de verplichte landschappelijke inpassing. Met name de aanleg van elementen als houtwallen betekend een toename van het aantal schuil-, broed- en foerageerplekken. De Flora- en faunawet hanteert voor het broedseizoen geen standaardperiode, van belang is of een broedgeval verstoord wordt, ongeacht de datum. Als richtdatum kan echter 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

Er is sinds augustus 2009 geen ontheffing artikel 75 van de Flora- en faunawet meer aan te vragen aangaande vogels wanneer het een ruimtelijke ingreep (belang j) betreft. Mitigerende/ compenserende maatregelen kunnen worden voorgelegd aan Dienst Regelingen van het ministerie van LNV te Dordrecht. Deze kunnen dan een positieve afwijzing afgeven (voormalige ontheffing) wanneer de voorgestelde maatregelen voldoende worden geacht. Deze stap is echter niet verplicht. Indien de mitigerende/ compenserende maatregelen door de initiatiefnemer (al dan niet in overleg met een ecooloog/ een ter zake deskundige) voldoende worden geacht om de negatieve effecten van de ingrepen te mitigeren /compenseren behoeft geen ontheffing (positieve afwijzing) te worden aangevraagd. Bij twijfel of de maatregelen voldoende zijn, is het sterk aan te raden om de maatregelen voor te leggen aan Dienst Regelingen van het ministerie van LNV.

De opstallen dienen buiten het broedseizoen gesloopt te worden. Elk broedgeval is strikt beschermd.

Zoogdieren

Er zijn geen directe sporen aangetroffen die duiden op de aanwezigheid van strikt beschermde zoogdieren. De ruimtes achter de damwandplaten zijn echter wel potentiële verblijfplaatsen voor vleermuizen. In de directe omgeving zijn lijnvormige elementen aanwezig die kunnen dienen als vliegrouete, tevens komen potentiële foerageergebieden voor. Indien er geen bomen worden gekapt, zullen de geplande ingrepen geen invloed hebben op deze potentiële vliegrouetes en/of foerageergebieden.

Een nader onderzoek naar vleermuizen, met als richtsoorten de gewone dwergvleermuis en de laatvlieger, zal plaats moeten vinden om te bepalen of er vleermuizen voorkomen en bij eventueel voorkomen, welke functies de stallen vervullen. Leidraad voor dit nader onderzoek is het vleermuizenprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur (februari 2010).

Voor algemene soorten als muizen, konijnen, mollen en ratten geldt een algemene vrijstelling als het ruimtelijke ingrepen betreft.

Amfibieën

Er zijn geen strikt beschermde soorten aangetroffen in het plangebied en deze worden ook niet verwacht. Algemene soorten, zoals de gewone pad en de bruine kikker, kunnen voorkomen. Voor bovengenoemde algemenere soorten geldt een algemene vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen.

De gewenste poel kan een positief effect hebben op (strikt) beschermde amfibieën. Tussen 1950 en 1994 zijn er in de directe omgeving (5 kilometerhok) soorten als de kamsalamander, rugstreeppad en de poelkikker waargenomen. Verbetering/ uitbreiding van hun leefgebied is zeer wenselijk.

7 Conclusie en advies

Hieronder is de conclusie opgenomen over het feit of er al dan niet procedurele gevolgen zijn voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied. Tevens wordt er een kort advies gegeven.

7.1 Conclusie

Op basis van onderhavige quickscan is beoordeeld of er voor de voorgenomen ingrepen in het plangebied procedurele gevolgen ex. artikel 75 vierde lid, onderdeel C, Flora- en faunawet.

Vogels

Er zijn jaarrond beschermde nesten aangetroffen van de huismus onder de dakpannen van de kleine woning. Er dienen mitigerende (compenserende) maatregelen te worden genomen:

- In de nieuw te bouwen woning dient voldoende nestgelegenheid te worden aangebracht. Dit kan door voldoende vogelvides of speciale dakpannen aan te brengen.
- Voor de periode tussen sloop en nieuwbouw dienen alternatieve verblijfplaatsen te worden gecreëerd.
- Deze alternatieve verblijfplaatsen dienen aanwezig te zijn voor de sloop van de woning.
- De sloop van de woning en de overige opstallen dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.
- De groenstructuren in de directe omgeving van de woning dienen gehandhaafd of versterkt te worden.

Indien bovenstaande mitigerende/compenserende (zie ook hoofdstuk 6 vogels) worden uitgevoerd zal voorkomen worden dat er (tijdelijk) geen functionele nestplaatsen meer aanwezig zijn voor de huismus. Artikel 11 van de Flora- en faunawet wordt derhalve niet overtreden. Een positieve afwijzing (ontheffingsaanvraag) van Dienst Regelingen wordt in onderhavige situatie niet nodig geacht.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn potentiële verblijfplaatsen aanwezig van vleermuizen. Met name de toegankelijke ruimtes achter de damwandplaten van de stallen zijn in potentie geschikt als zomerverblijf, kraam- en of paarlocatie. De stallen zijn niet geschikt als winterverblijf.

Er dient een nader onderzoek naar vleermuizen te worden uitgevoerd.

Overige soortgroepen

Er zijn verder geen strikt beschermde plant- en diersoorten aangetroffen binnen het plangebied en deze worden ook niet verwacht.

Op basis van de bevindingen kan geconcludeerd worden dat er in de huidige situatie geen procedurele gevolgen zijn voor het plangebied betreft de overige soortgroepen.

Overig

Ten aanzien van de ingrepen is nog een algemeen geldende voorwaarde vanuit de Flora- en faunawet van toepassing:

Op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood.

Maatregelen om de verstoring tot een minimum te beperken, kunnen zijn:

- het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
- het starten van rooi- en grondwerkzaamheden buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Met name amfibieën en kleinere zoogdieren zijn hierbij gebaat.

Het kappen van bomen dient bij voorkeur buiten het broedseizoen plaats te vinden. Indien dit niet mogelijk is, dient voorafgaande de kap een controle plaats te vinden of broedende vogels aanwezig zijn.

7.2 Advies

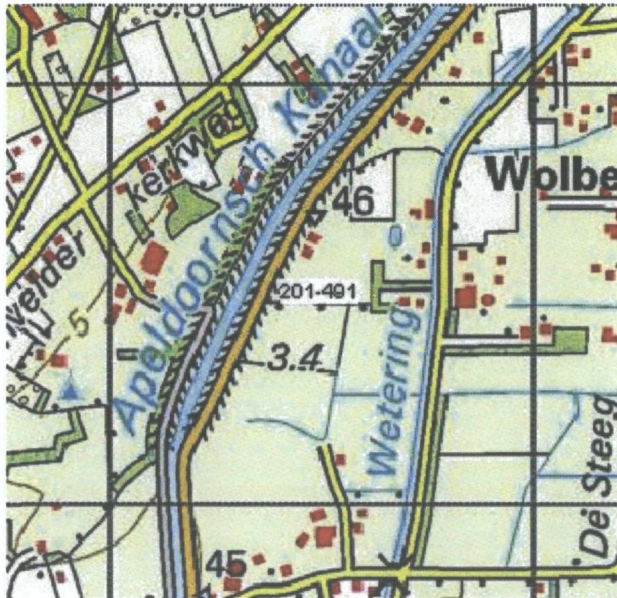
Bij de toekomstige inrichting van het plangebied kan rekening worden gehouden met het stimuleren van natuurwaarden. Bij nieuwe beplanting (heggen, heesters en bomen) is het gebruik van inlandse, bloem- en vruchtdragende soorten aan te bevelen. Gebruik van inlandse soorten is vooral voor insecten en daarmee voor vleermuizen, maar ook voor vogels geschikt.

De vogelvides die in bijlage twee worden besproken zijn te koop via internet, bijvoorbeeld op de volgende sites: www.vivare.nl of www.monier.nl.

BIJLAGE 1

GEGEVENS NATUURLOKET

Gegevens 'Het Natuurloket'

Rapportage voor kilometerhok X:201 / Y:491

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels Hri*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten					niet	-	1975-1990
Mossen					niet		1997-2007
Korstmossen					niet		1992-2007
Paddestoelen					niet		1992-2007
Zoogdieren	2				slecht	26-50%	1997-2007
Broedvogels					niet		1996-2007
Watervogels			2		goed	0%	96/97-06/07
Reptielen					niet		1992-2007
Amfibieën	1				slecht	51-100%	1992-2007
Vissen					niet		1992-2007
Dagvlinders					slecht		1998-2008
Nachtvlinders					niet		1980-2008
Libellen					niet		1993-2007
Sprinkhanen				0	redelijk		1993-2007
Overige ongewervelden					niet		1993-2007

*

FF1= Flora- en Faunawet categorie 1 (vrijstelling)

FF23= Flora- en faunawet Categorie 2 of 3 (streng beschermd)

H/V= habitatrichtlijn / Vogelrichtlijn

RL= Rode Lijst

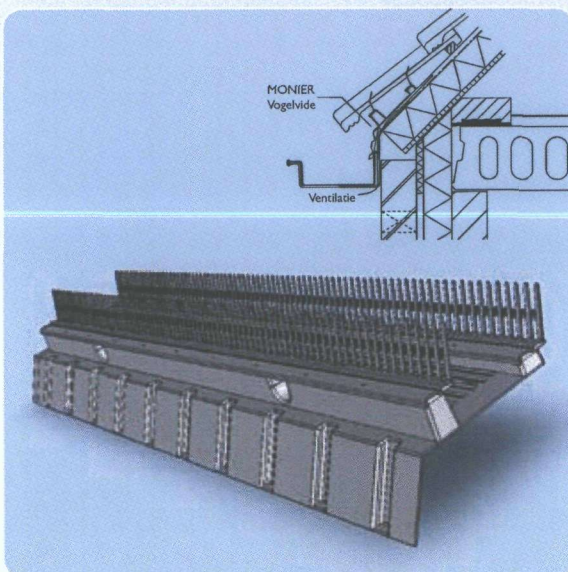
BIJLAGE 2

FOLDER VOGELVIDE

MET DE VOGELVIDE DE MUS WEER ONDER DAK

Door het verdwijnen van openbaar groen en het dichten van nestholtes in gebouwen en op daken zijn de voedsel- en nestgelegenheden voor de huismus sterk achteruit gegaan. Huismussen bewonen nestholtes niet alleen in het broedseizoen, ook in de winter gebruiken ze holtes voor beschutting. Om bestaande mussenkolonies te behouden is het van belang kunstmatige nestgelegenheden aan te bieden in de buurt van deze kolonies. De Vogelvide is speciaal hiervoor ontwikkeld en uitgebreid getest op een aantal locaties in Nederland. Uit deze testen is gebleken dat de huismus de Vogelvide daadwerkelijk gebruikt als nestgelegenheid.

Bron: Vogelbescherming Nederland 2009

SNEL AFNEMENDE HUISMUSSENPOPULATIE

Huismussen leven al eeuwenlang in de buurt van mensen. De bebouwde kom en specifiek het bewoonde deel daarvan, vormt de belangrijkste leefomgeving voor de huismus. Het merendeel van de populatie broedt in dorpen en steden. Vooral in delen met veel groen en met niet al te hoge bomen voelen ze zich prettig. Huizen met pannendaken en slordige tuinen met enkele bomen en struiken, heggen en klimop, die het hele jaar door beschutting bieden, vormen een optimaal leefmilieu. Door het gebrek aan voedsel, dekking en woonruimte is het aantal huismussen de afgelopen jaren dramatisch afgenomen. Sinds november 2004 staat de huismus op de Rode Lijst. Vooral de snelheid waarmee het aantal huismussen afneemt is verontrustend. Sinds de jaren zestig is de stand gehalveerd.

Bron: Vogelbescherming Nederland 2009

VOGELVIDE

Er is MONIER veel aan gelegen mee te werken aan de instandhouding van de huismus. Hiertoe is de Vogelvide ontwikkeld. Dit innovatieve product is tot stand gekomen in nauwe samenwerking met Vogelbescherming Nederland. De Vogelvide biedt de huismus een veilige nestgelegenheid onder de eerste rij dakpannen, ter hoogte van de dakvoet. De Vogelvide kan over de gehele dakbreedte worden aangebracht. De op maat gemaakte invliegopeningen bieden de mussen toegang tot hun onderkomen. De vogels, die in kolonie leven, kunnen met meerdere vogels tegelijk een nest bouwen in de Vogelvide. Om een optimale nestgelegenheid te bieden aan de huismus verdient het aanbeveling om de Vogelvide aan beide zijden van het dak toe te passen.

TOEPASSING

De Vogelvide kan zonder bouwkundige aanpassingen onder de eerste, onderste rij dakpannen worden gemonteerd. Een Vogelvide toepasbaar in andere dakvoetdetaileringen is nog in ontwikkeling. Deze uitvoering komt naar verwachting rond de bouwvak 2009 gereed. Het ontwerp van de Vogelvide voorkomt dat andere vogels, muizen etc. verder dan de Vogelvide onder het pannendak kunnen komen. Met de meegeleverde eindstukken is de Vogelvide eenvoudig aan de uiteinden af te sluiten.

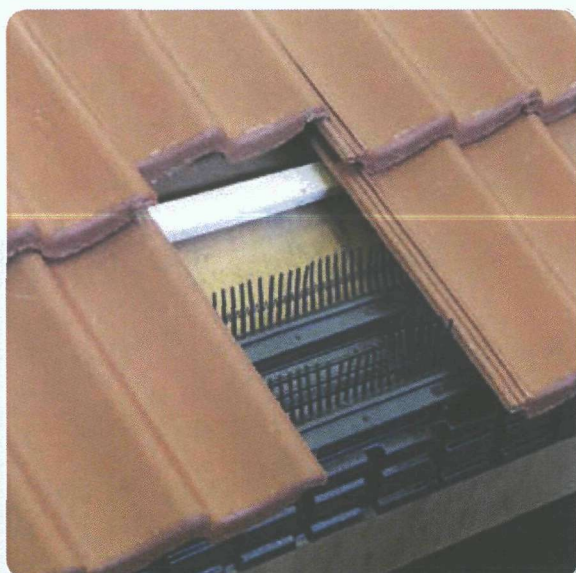
De Vogelvide kent een aantal geïntegreerde functies, zoals onder andere:

- Past onder vrijwel alle soorten dakpannen en op vrijwel alle soorten pannendaken
- Extra ventilatie van de dakspouw
- Bescherming van het onderdak
- Vervangt onderste, dubbele, panlat
- Snel en eenvoudig te verwerken

BOUWBESLUIT

Bij de ontwikkeling van de Vogelvide is rekening gehouden met de voorschriften zoals opgenomen in het Bouwbesluit. Onbedoeld heeft het Bouwbesluit bijgedragen aan de dramatische achteruitgang van de huismus. De Vogelvide is getoetst aan het Bouwbesluit. Als uitkomst van deze toetsing is er door het Expertisecentrum Regelgeving Bouw (ERB) een gelijkwaardigheidsverklaring opgesteld, zodat de Vogelvide zonder conflict met het Bouwbesluit kan worden toegepast. Een onderdeel van deze gelijkwaardigheidsverklaring is de bevestiging van de dakbedekking aan het onderdak, dit kan betekenen dat de tweede dakpannenrij van onderen gerekend volledig dient te worden verankerd met (Euro-)panhaken.

MONIER verwacht dat architecten, gemeenten, woningbouwverenigingen en projectontwikkelaars gaan kiezen voor de Vogelvide en zo ook hun steentje bijdragen aan het instandhouden van de mussenpopulatie.

Technische gegevens:

Vogelvide	
Model	universeel toepasbaar op tengels of op het dakbeschoot
Materiaal	hoogwaardig kunststof (ABS)
Kleur	antraciet
Afmetingen	werkende breedte ca. 1.000 mm
Verpakking	6 stuks per doos, inclusief bevestigingsmateriaal en 2 eindstukken

Voor meer informatie over de Vogelvide, de toepassing, verwerkingsinstructie en de verkoopadressen zie onze website (www.monier.nl) of www.vogelvide.nl.

BIJLAGE 3

LITERATUURLIJST

Literatuurlijst

- Boeve, M.N.**, Omgevingsrecht, uitgeverij Europa Law Publishing, Amsterdam, 2006
- Broekhuizen, S e.a.**, Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1992
- Den Held, J.J.**, Beknopt overzicht Nederlandse Plantengemeenschappen, uitgeverij KNNV, Utrecht, 1991
- IKC Natuurbeheer**, Handboek natuurdoeltypen in Nederland, uitgeverij Judels&Brinkman, Delft, 1995
- Meesters, G.**, Natuuratlas van Nederland, uitgeverij Icob b.v. Alphen aan den Rijn, 2001
- Meijden R. Van der**, Heukels' Interactieve Flora van Nederland, ETI, 2007
- Ravon**, Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland 1985-2005
- Ravon**, De amfibieën en reptielen van Nederland, 2009
- Sovon Vogelonderzoek Nederland**, Atlas van de Nederlandse Broedvogels, uitgeverij KNNV, Utrecht, 2002
- Spohn, R.**, Bloemen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Spohn, R.**, Bomen, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2008
- Sterry, P.**, Vogelwijzer, uitgeverij Tirion BV, Baarn, 2006
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Drenthe, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv, Groningen, 1998
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Gelderland, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1997
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Noord-Brabant, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1997
- Topografische Dienst**, Compact Provincie Atlas Overijssel, uitgeverij Wolters-Noordhoff bv Groningen, 1998
- Vogelbescherming Nederland**, Topografische Inventarisatieatlas voor flora en fauna van Nederland, Zeist, 2003.

Internet:

- www.boerenwaluw.nl
- www.minlnv.nl
- www.natuurloket.nl
- www.sovon.nl
- www.ravon.nl
- www.vogelbescherming.nl
- www.vogelvisie.nl
- www.vzz.nl
- www.zoogdieratlas.nl

Vestiging Deventer

Postbus 676 Rostockstraat 12A tel 0570-63 81 81
7400 AR Deventer 7418 EL Deventer fax 0570-60 82 72

Vestiging Oirschot

Postbus 41 Moorland 4A tel 0499-31 06 68
5688 ZG Oirschot 5688 GA Oirschot fax 0499-31 12 72